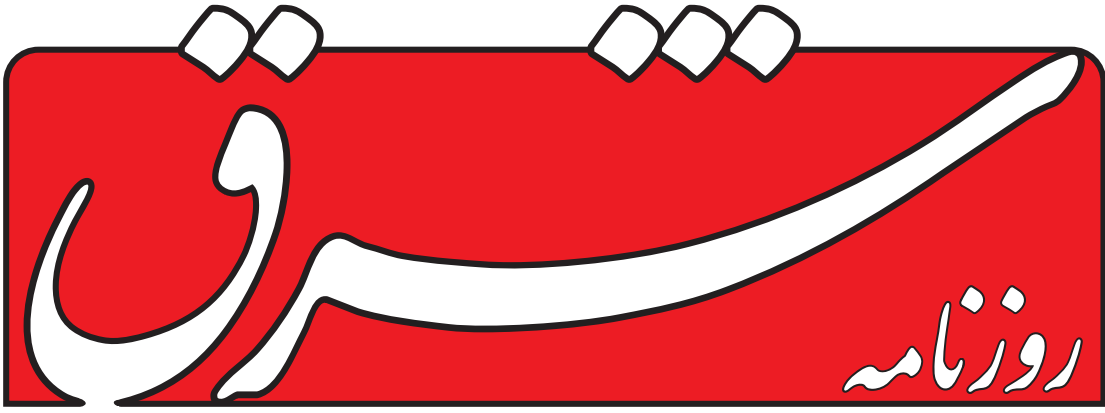

تحول حقوق و تکالیف فردی و تناسب آن با حق اجتماعی در بحران سلامت

کرونا و جوامع ایدئولوژیک

از اواخر سال ۲۰۱۹ میلادی، جهان با همه‌گیری (ایدمی) بیماری کووید ۱۹ درگیر شد. این معضل، سلامت جوامع بشری را در زمینه‌های متعددی به چالش کشید. یکی از این زمینه‌ها، تعریف و رعایت حقوق فردی و مباحث اجتماعی است. در تاریخ بشریت، معدود دوره‌هایی دیده شده که حق پوشش سلامت فردی و جمعی معضلی شود تا در زندگی اجتماعی چنین بن‌بست‌های فلسفی و حقوقی‌ای ایجاد کند...

صفحه ۶

شنبه ۱۹ شهریور ۱۴۰۱ • ۱۳ صفر ۱۴۴۴ • ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۲ • سال بیستم • شماره ۴۳۷۱ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

رشیدی کوچی، نماینده مخالف طرح صیانت از فضای مجازی در گفت‌وگو با «شرق»:

به اندازه توانم مانع نادیده گرفتن حقوق مردم می‌شوم

معصومه معظمی: هفته گذشته خبر تصویب بخش‌های مهمی از طرح صیانت در شورای عالی فضای مجازی به ریاست رئیس‌جمهور منتشر شد که نشان از نهایی شدن این طرح این بار نه در مجلس بلکه در دولت داشت...

صفحه ۲

در «شرق» امروز می‌خوانید: زن در اندیشه طالقانی، «اختلالات جدید اینترنت» با حضور کارشناسان و پژوهشگران فضای مجازی بررسی شد و یادداشت‌هایی از ناصر ذاکری و حسین ناصری

«شرق» در گفت‌وگو با کارشناسان بررسی کرد؛ آیا افزایش قیمت انرژی باعث تغییر داده‌های اقتصادی می‌شود؟

میین انرژی

گزارش تیریک را در صفحه ۴ بخوانید

بررسی فرازونشیب‌های دوبله ایران در گفت‌وگو با خسرو خسروشاهی

دوبله دیگر جان ندارد

گزارش «شرق» از آخرین تحولات حول احیای برجام قطع‌نامه‌ای در راه است؟

ادعاهای جدید درباره تغییر مدیر حراست در شهرداری تهران

حاشیه‌های عزل

یک مدیر انقلابی

چرا باید نگران نامه‌ای بود که از سوئیس رسیده است

۲ روز تا فرار سیدن آن «اتفاق»

با درگذشت ملکه الیزابت و آغاز پادشاهی چارلز سوم انگلستان به کدام سومی رود؟

عصر جدید بریتانیا

سرمقاله

اقتصاد دوزیست

احمد غلامی

اگر چه «مارکسیسم اصولگرا» یا «دولت رفاه» تقابلی جدی دارد و دولت رفاه را «اسب ترسوی سرمایه‌داری» در اقتصاد مارکسیستی می‌داند، این شیوه دولت‌داری در اقتصاد دوزیست ایران می‌تواند کارآمد باشد. اقتصادی که نه چپ است و نه راست و هم چپ است و هم راست. همین دوزیست‌بودن است که به برنامه‌های اقتصادی آسیبی جدی وارد کرده است. اگر بخواهیم دولت‌داری به شیوه دولت رفاه را در دولت‌های دهه‌های گذشته ردیابی کنیم، دولت اصلاحات محمد خاتمی نزدیک‌ترین دولت به دولت رفاه بوده است. البته در این میان برخی به جد باور دارند دولت خاتمی در سیاست اقتصادی ادامه دولت‌های پیشین است که اقتصادی مبتنی بر بازار آزاد داشته‌اند، اما برآمدن دولت اصلاحات بی‌شباهت به آموزه‌های دولت رفاه نیست. دولت اصلاحات و روی کار آمدن محمد خاتمی بدون تبلیغات و مردم‌فریبی‌های سیاسی صورت گرفت. مردم در حرکتی خودانگیخته به پا خاستند تا از طریق صندوق رای دست به دگرگونی جدی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بزنند. این‌گونه تغییر یعنی تغییر از طریق صندوق رای، یکی از دستاوردهای دولت رفاه است. از این منظر، انتخابات دوم خرداد ۱۳۷۶ بی‌شباهت به «الگوی منابع قدرت» در دولت رفاه نیست. اصلاح‌طلبان تا آن زمان دستی در اقتصاد به معنای کلان آن نداشتند و بعد از پیروزی در انتخابات بود که درصد برآمدند با سازوکار سیاست به منابع اقتصادی نیز دست پیدا کنند. به تعبیر کریس پیرسون، «الگوی منابع قدرت را می‌توان به‌عنوان گونه‌ای از این سوسیال‌دموکراسی مارکسیستی در دوره معاصر دانست. در دل این الگو در جوامع پیشرفته سرمایه‌داری یک تمایز روشن میان اعمال قدرت اقتصادی و سیاسی وجود دارد که اغلب به‌مثابه تقابل بین بازار و سیاست معرفی می‌شود. در حوزه اقتصادی، منبع اصلی قدرت از طریق قرارداد (کار مزدی) بر دارایی‌های سرمایه‌داری دارد و ذی‌نفع اصلی اش طبقه سرمایه‌دار است. در حالی که در حوزه سیاسی، قدرت به واسطه نیروی اعداد جریان می‌یابد، از طریق فرایندهای دموکراتیک بسیج می‌شود و تمایل به آن دارد که از جمع‌های بزرگ، به‌ویژه طبقه کارگر سازمان‌یافته حمایت کند. نهادینه‌شدن منازعات قدرت در سرمایه‌داری پیشرفته را می‌توان در جدال بین منطق بازار و منطق سیاست بهتر درک کرد». دو نکته اساسی در تعبیر پیرسون وجود دارد که به کار ما می‌آید: سازمان‌دادن کارگران سازمان‌یافته و دیگری جدال منطق بازار و منطق سیاست. حوادث آبان ۱۳۹۸ نشان داد جمع‌کنندگی از کارگران کم‌برخوردار در جامعه کارگری ایرانی وجود دارند که به زحمت قادر به تامین معیشت روزانه خود هستند. منطق بازار آنان را منزوی کرده و منطق سیاست بیش از آنکه در تلاش برای پیگیری مطالبات آنان باشد، درصد ایجاد موازنه قدرت با نهادهای رسمی است. در جریان این اعتراضات، کارگران، کارمندان، بازنشستگان و طبقات فرودست صاحب صدا شدند و توانستند به هر طریقی مخالفت خود را با منطق بازار و کسانی که منطق سیاست را در راستای حفظ منطق بازار به کار می‌گیرند، به گوش دیگر طبقات جامعه برسانند. استراتژی دولت اصلاحات این بود که با کسب رای اکثریت یعنی منطق سیاست، بتواند بر منطق بازار اثر بگذارد و به تبع آن ناخواسته حوزه‌های اجتماعی را با کشتودگی مواجه سازد. دولت اصلاحات بسیار تلاش کرد تا به مطالبات واقعی مردم جامعه عمل بپوشاند، اما با مواجهه تند نهادهای رسمی و منطق بازار روبه‌رو شد و دست آخر چون بدلی در برابر اقتصاد رایج آن زمان نداشت، به هزیمت تن داد. اگرچه دولت اصلاحات کارنامه اقتصادی نسبتاً موفقی از خود به‌جا گذاشت، اما اصلاح‌طلبان بعد از این شکست، نه‌تنها خود نیز به منطق بازار تن دادند، بلکه برای مشارکت در منطق بازار باورهای خود را زیر پا گذاشتند. با این اوصاف، تاریخ به پایان نرسیده است و جدال منطق بازار و سرمایه هنوز پابرجاست. در جامعه سیاسی فعلا نیرو و جریانی وجود ندارد که مرجعیت آن را داشته باشد تا در آینده‌ای نه‌چندان دور روی دهندگان را بسیج کند، همبستگی درونی آنان را ارتقا دهد و با تضعیف نظم بازار، قدرت سیاسی خود و جامعه را تقویت کند. آنچه امروز جامعه طالب آن است، دگرگونی جدی در همین رابطه میان منطق بازار و منطق سیاست است. جریان‌های موجود سیاسی فاقد این مرجعیت و توریته هستند، اما نیاز به این تغییر وجود دارد و جریان سیاسی که مقبولیت و مرجعیت لازم را دارد باید برای ایجاد این تغییر قدم به میدان بگذارد. آیا جامعه سیاسی کنونی ما قادر است جریان سومی را خلق سازد تا توده‌ها را نمایندگی کند؟ بدون ایجاد یک جریان سوم، آینده سیاست دموکراتیک اگر ناممکن نباشد بسیار دشوار خواهد بود.

برای نوشتن این یادداشت از کتاب «دولت رفاه: چشم‌اندازهای چپ و راست»، کلاوس آفه و فردریش فن هایک و دیگران، ترجمه رضا امیدی و زهره سرسورفر، نشر شیرازه استفاده شده است.

شهر امید

روایت بیست‌وهشتمین نماز جمعه شهر امید

سیدشهاب‌الدین طباطبایی

حجت‌الاسلام منتصف امام‌جمعه شهر امید در خطبه‌های دوم نماز با اشاره به اهمیت وفای به عهد گفت: امیرالمؤمنین علی (ع) مالک را زناهار داده از اینکه وعده دهی و خلاف آن کنی که سبب برانگیختن خشم خدا و مردم می‌شود. پیرودار عالم هم در قرآن محکم و بدون تبصره درباره آن که به عهد خود پایبند نیستند، این‌گونه فرموده: اینان را در آخرت پهلای نیست و خدا با آنها سخن نگوید و در قیامت به آنها ننگرد و پاکیزه‌شان نگرداند و آنان را عذابی دردناک خواهد بود. به خودم و دیگران، به‌ویژه آنان که با قبول و وعده از مردم رای گرفته‌اند یادآوری می‌کنم، دین فقط نماز و روزه و حج نیست، پایبندی و عمل به وعده هم جزئی از دین است که بی‌توجهی به آن می‌تواند زندگی ما را در دنیا و آخرت آسیب بزند. وی افزود: یک سال قبل وعده و شعار شیرین ساخت میلیونی مسکن توسط دولت محترم داده شد، حالا می‌گویند دولت زمین بدهد، مردم بسازند. امیدواریم به همین جا رضایت بدهند و جوری نشود که سال آینده بگویند مردم زمین بدهند و خودشان هم بسازند. کاش قبل از دادن وعده‌های این‌چنینی امکانات و بودجه و توان مدیران بررسی می‌شد. دادن وعده‌های بی‌پشتوانه و عمل‌نکردن به آنها به بهانه‌هایی که از قبل هم مشخص بوده، خلف وعده و مایه خشم خدا و مردم است. امام جمعه شهر امید در ادامه با اشاره به معنای سیاست‌ورزی و وظایف مقامات سیاسی گفت: فراموش نکنیم سیاسی‌بودن تنها به معنای اهمیت‌دادن به اینکه حزب و گروهان در انتخابات پیروز می‌شود یا فلان آدم وزیر می‌شود یا فقط تلاش برای برنده‌شدن در انتخابات و گرفتن پست‌ها نیست، بیشتر از همه اینها اهمیت‌دادن به خوشبختی آدم‌هایی است که نمی‌شناسیم، آدم‌هایی که ما را می‌شناسند و از روی وعده‌ها و شعارهایمان انتخامان کرده‌اند تا تلاش کنیم و برایشان خوشبختی و حال خوب بیاوریم. ادامه در صفحه ۲

یادداشت

زندگی در مقابل دغدغه‌های دست‌ساز

مهررداد احمدی شیخانی

انتشار خبر خروج فرزند یکی دیگر از مسئولان رده بالای کشور، دوباره این بحث را داغ کرد که جدای از مهاجرت مردم عادی که به هر دلیل ترجیح می‌دهند به‌جای ایران در کشوری دیگر سکونت کنند، چرا این پدیده در بین خانواده مسئولان کشور هم به‌شدت شایع است و آیا اگر مردم عادی زندگی در سرزمینی دیگر را مطلوب می‌دانند، خانواده مسئولانی که مدافع وضع موجود نیز همان قدر رفتن به کشوری دیگر برایشان مطلوبیت دارد و چرا؟ طرفه آنکه خبر این رفتن هم‌زمان شد با گزارش مهاجرت چهار هزار پزشک در یک سال گذشته و صف طولی پزشکان دیگر برای رفتن از ایران. در یادداشتی که چند هفته پیش در همین ستون نوشتم، گفتم که از بیش از مشروطیت و از دوران سفرهای ناصرالدین‌شاه به فرنگ و حتی قبل از آن، با اولین دانشجویانی که عباس میرزا به فرنگ فرستاد، نهال این عقیده که دنیا مطلوب همان جهان غرب است، در ذهن نخبگان ما کاشته شد و به مرور در باقی مردم این خاک ریشه دوانید تا آنجا که امروز فرقی بین موافقان و مخالفان غرب در کشور ما نیست و هرکدام که بتوانند، در اولین فرصت، چمدان‌هایشان را برای رفتن به فرنگ می‌بندند. در آن یادداشت از یکی از کاندیداهای انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر مثال زدم که دخترش را به فرنگ فرستاده بود و این آخری هم فرزند مسئولی از خانواده‌ای است که به‌طور موروثی، سهمی از سرای قدرت در این ۴۴ سال دارد و البته هر دو هم دلیل رفتن فرزند خود را کسب دانش عنوان کرده‌اند. ادامه در صفحه ۲

آغاز فعالیت و ثبت‌نام در مدرسه کاربردی علوم ارتباطات شرق

ثبت‌نام در مدرسه شرق از تاریخ ۲۰ شهریورماه شروع می‌شود و تا تاریخ نهم مهرماه ادامه دارد.

در این مدت هر روز به استثنای روزهای پنجشنبه و تعطیل از ساعت ۱۳ تا ۲۰ ثبت‌نام به عمل خواهد آمد

مدرسه کاربردی علوم ارتباطات شرق نخستین دوره فعالیت خود را آغاز می‌کند. برای دوره نخست کارگاه‌ها و ورک‌شاپ‌هایی طراحی شده است که بتواند هم برای این مدرسه نقطه آغاز مطلوبی را ایجاد کند و هم پیش‌درآمد مناسبی برای آینده مدرسه شرق باشد. در دوره نخست کارگاه‌ها و ورک‌شاپ‌های مدنظر در جلسات متناوب و به مدت زمان دو یا سه ساعت برگزار می‌شود. سعی بر آن شده است که مدرسان هر کارگاه از میان متخصصانی انتخاب شوند که دانش خود را به صورت میدانی یا میدانی-آکادمیک فراقهرت‌رفته‌اند. برخی از مدرسان، روزنامه‌نگاران «شرق» هستند و سایر مدرسان نیز بعضاً با روزنامه «شرق» و فعالیت‌های آن ارتباط کاری تعیین‌کننده‌ای داشته‌اند. کلاس‌ها از هفته سوم مهرماه آغاز می‌شود. یک هفته قبل از برگزاری هر کارگاه یا ورک‌شاپ با متقاضیانی که ثبت‌نام کرده‌اند، تماس گرفته می‌شود و زمان دقیق جلسات به آنها اعلام خواهد شد. در کنار آن به هنرجویان سرفصل‌های آموزشی و رزومه هر مدرس ارائه می‌شود.

برای ثبت‌نام و کسب اطلاعات بیشتر و آگاهی از شهریه‌های هر کارگاه با شماره ۸۸۹۴۲۰۳۵ و ۰۲۳۰۸۵۰۲۳ تماس حاصل فرمایید.

نام کارگاه	نام مدرس	درباره مدرس	جلسات، حضوری یا آنلاین
روزنامه‌نگاری اقتصادی	دکتر محسن ایلچی	روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه	۱۲ جلسه / حضوری
تولید بر مبنای حرکت / روزنامه‌نگاری میدانی*	نیلوفر حامدی	گزارش نویس شرق	۶ جلسه حضوری / میدانی
(آموزش کاربردی در محل تولید- روزنامه‌نگاری مولد)*	شهرزاد همتی	دبیر سرویس اجتماعی شرق	
تکنولوژی و نوآوری در رسانه (شناخت فناوری‌های مدرن ارتباطی)	دکتر نفیسه زارع کهن	روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه	۶ جلسه / حضوری
ویدئوژورنالیسم در اتمسفر ایران	سینا رحیم پور	سردبیر شبکه شرق	۸ جلسه / حضوری و آنلاین
صفر تا صد تولید در یک رسانه مولتی‌مدیا (خبر، گزارش، تصویر و ساخت تصویر...)			
روزنامه‌نگاری بحران و بعد از بحران	دکتر کتابون مصری	روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه	۸ جلسه / حضوری
روایت‌نویسی و قصه‌پردازی به زبان رسانه	علی دهقان	سردبیر روزنامه شرق	۳ جلسه / حضوری
تکنیک‌های تویترنویسی خبری	مریم شکرانی	روزنامه‌نگار و فعال تویتری	۳ جلسه / حضوری
روزنامه‌نگاری ورزشی و ضرورت‌های آن	سجاد فیروزی	دبیر سرویس ورزشی شرق	۵ جلسه / حضوری
روزنامه‌نگاری ورزشی از منظر تاریخ و جامعه	امیرحسین ناصری	دبیر تحریریه شرق	۵ جلسه / حضوری
روابط عمومی پلت فرمی*	دکتر حسین امامی	مدرس دانشگاه	۲ جلسه / آنلاین
روابط عمومی تجاری**	دکتر احمد یحیایی ایله‌ای	مدرس دانشگاه	یک جلسه / حضوری
آموزش کاربردی ایندیزاین و نکات راهبردی فوتوشاپ و ایلوستریتور	علی شهبابی	گرافیک‌ساز روزنامه شرق	۱۴ جلسه حضوری / عملیاتی
فیلمسازی و ارتباطات تصویری (در محدوده امکانات)	سعید نبی	مستندساز	۱۰ جلسه حضوری

* زمان هر جلسه بستگی به کار و تشخیص مدرس دارد (دو کلاس و دو مدرس) ** زمان جلسه چهار ساعت است

نام ورک‌شاپ	نام مدرس	درباره مدرس	ساعت / حضوری	توضیحات
فرهنگ سازمانی رسانه	دکتر کتابون مصری	روزنامه‌نگار و مدرس دانشگاه	یک جلسه / حضوری	زمان جلسه سه ساعت
بازخوانی کاربردی تجربه‌های رسانه‌ای	جلال خوش‌چهره	روزنامه‌نگار پیشکسوت	یک جلسه / حضوری	زمان جلسه سه ساعت
روانشناسی ارتباطات	علی دهقان	سردبیر روزنامه شرق	یک جلسه / حضوری	زمان جلسه سه ساعت
روزنامه‌نگاری در فضای چندرسانه‌ای چگونه یک رسانه مولتی‌مدیا راه‌اندازی کنیم؟ (فرا رسانه / مالتی‌مدیا)	سینا رحیم پور	سردبیر شبکه شرق	یک جلسه / حضوری	زمان جلسه سه ساعت

شرق